

بسم الله الرحمن الرحيم

بارشقتیدی فریادیم

جعفر آتشی

سرشناسه : آتشی، جعفر ، ۱۳۵۸
 عنوان و نام پدید آور : باریشیقدی فریادیم / جعفر آتشی
 مشخصات نشر : تبریز ، یاران - آذربایجان
 مشخصات ظاهری : ۷۶ ص ۵/۱۴ * ۵/۲۱ س م.
 شابک : ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۳۴ - ۱۷۸ - ۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : شعر ترکی -- ایران -- قرن ۱۴
 رده بندی کنگره : ۲ ۱۳۹۴ ب ۳۵۶ / آ ۳۱۴ PL
 رده بندی دیویی : ۸۹۴ / ۳۶۱۱
 شماره کتابشناسی : ۴۰۷۵۴۵۵

باریشیقدی فریادیم

- نویسنده: جعفر آتشی • ویراستار: دکتر حسین فیض الهی وحید
- ناشر: یاران (با همکاری آذربایجان) • مترجم: تراف : واژه
- چاپ: شهاب • صحافی: امین • تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
- اندازه: رقعی ۷۶ صفحه • نوبت چاپ: اول ۱۳۹۵
- شابک : ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۳۴ - ۱۷۸ - ۸
- قیمت: ۵۰۰۰ تومان
- حق چاپ محفوظ است

مراکز پخش انتشارات یاران

تبریز- خیابان امین ، پاساژ کریمی تلفن: ۳۵۵۶۷۹۲۵ - ۳۵۵۴۱۱۳۱
 خیابان امام ، نرسیده به سه راه تربیت ، نشر یاران، کتابفروشی نوبل
 تلفن: ۳۵۵۵۷۲۹۶ تلفاکس: ۳۵۵۵۱۴۶۲
 انتشارات آذربایجان تلفن: ۳۵۵۴۱۱۳۱

فهرست

۵	اُون سۆز
۱۰	مقدمه
۱۱	تانری آدیله
۱۲	ای شهدا
۱۳	قارداش اوغلوم محمده
۲۰	عشقیندن کنار گزین
۲۱	یامان گونلر
۲۴	غم یئمه
۲۵	باریشیقدی فریادیم
۲۷	وفا گۆرمه دیم
۲۹	سوسوز گول
۳۱	یوردومون شاعرییم
۳۲	دهیرلی سۆز

۳۳	آزادە ياشا
۳۴	آنانا
۳۵	اى وطنىم
۳۶	چى سۆزون نتيجهسى
۳۸	ياسلى قىز
۴۰	اۋلورم بىر بىلەن
۴۱	دېرلى بىلەن
۴۲	حيثيت اە غروس
۴۴	حكمتى وار
۴۷	بەلۇل و پادشاھ
۴۹	تانرى و عزرائيل
۵۲	تولكى و مارال
۵۴	ايكى دوست
۵۵	ھمدرد
۵۶	استاد و طلبە
۵۸	ھدف
۶۱	باغبانيلە پادشاھ
۶۳	وجدانسىز
۶۵	تقليد
۶۶	حسرت
۶۸	نور پارلىق
۶۹	ھجران
۷۱	ياخشىلىقا دىل آچاق

۱۷۸ سۆز

(مقدمه)

جعفر آتشی گونش ایلی ۱۳۵۸ - نجی ایلده دوغو آذربایجانین مرند ایلچه سینین (شهرستان مرند) بامچی شهرینده دنیايا گۆز آچیب، مالی چتین لیک لر نتیجه سینده مدرسه نی بوراخب، اندی تهراندا پالتار آلیش - وئریشلریله مشغول دور.

جناب آتشی نیر ذاعلیک ذوقی اولدوغوندان چوخ تئز شعر دئمگه اوز گتیریب و بو - النیرده اولان - باریشیقدی فریادیم، آدلی شعر دفتری اونون ایلیک نشره بوراخیلیمیش مجموعه سی در. دئمک شاعرین چوخ اؤزلیک لری اولسادا، «باریشیقی سئومک» و غربتده «من ر دین چمک» اونون شعرینده داها چوخ گۆز چاپیر:

غربت ییخیب ائویمی	لا ائنا یب دیلمی
من گۆرمسم اؤلرم	دیسادا ایز ائلیمی

یا

وطنده اولدوم غریب	بیر حسیم وار غریب
یوخ پولسوزون ارزشی	حتی اول چو غریب

او، دوغما دیاری «یامچی» نی دا یاددان چیخارمیر و هر زمان آنادان اولدوغو تورپاقی اؤزله بیر:

وئر «یامچی» دان بیر خبر شاد اول تاکی «جعفر»

گۈندە يازىق، يامچىيا ئايلار خىالى سفر

جناب آتشی اۆز آنا دىلىنى چوخ سئویر و اونا گۆرەدە بوتون شعرلیرنى
آذربایجان تور کچه سینده یازیر:

هەم قایمىدى، هەم آتیم منیم اۆز هەموطنیم
آنا دىلده یازیلیب بوتون شعریم غزلیم

یا

باشقا بىل قىلارام یادا بىل باغلامارام
سۆزلارام اۆز ائیمىم اۆز گەنى یوخلامارام

شاعر، غزل، مثنوی، بایاتی، سبک، نثر، قالب و فورمالاریندا ذوقونو سیناریر و
بو آزمایشلەر نتیجه سینده گۆزل شعریر یارادر.

مضمون و محتوا باخیمیندان شاعر، خالە قارش، باریش طرفدارى، یئنى
چیلیک عاشقى دیر. او استبدادین کۆکونو قورخودا گۆزەل کەڭ دئییر:

قورخو هر ياندا اولارشد ائله یر استبداد

ظلم کۆکدن یاناجاق دیر اوجالادى نیر

شاعر یئری گلدیکجه بعضی لطیفه لردن و حکایه لردن قایىالانیر و
حاضر جواب لىقى آلفیش لایر. او، «دیرلى جواب» آدلى شعرینده دئییر: بیر کور
ئلاها شکر ائدرکن گۆزلو بیر شخص اونا طعن اولاراق دئییر: کورلوقون نه
شکرى وار؟ جواب آلیر: سنى گۆرمماق!

جناب آتشی اجتماعى چتین لیک لریمیزدن و جامعه انگل لریمیزدن اولان
عتیاد و مخدر موادلاریدا اۆز شعرلرینده تنقید آتشینه آلیر و «حیثیت اوغروسى»
دلى شعرینده بو مسئله یه گۆزل شکیلده توخونور.

شاعر بعضی زمان لار قاباقا گلن حادثه‌لر و اولای لارین خیر و برکت اولدوقوقونا اینانیر و بو رابطه‌ده بیر گؤزل ناغیلا اشاره ائدیر. او «حکمتی وار» منظومه‌سینده دئیر:

بیر پادشاه یئمک زمانی پیچاقلا سهو اوزری بارماغین کسیر و بارماقی یئره دوشور. وزیر تنز دئیر قربان ناراحت اولمایان انشاءالله خیردیر. پادشاه برک اُجق‌لانیر و امر ائدیر وزیر ی زندانا سالیملار.

ایا لر گنجیر شاه بیرگون شکارا گئدیب، بت‌پرست‌لر اللرینده اسیر اولور. بت‌پرست‌لر قرار قویورلار شاهی بویوک تانری لارینا قربان اتسینلر اَمما بو ایشدن واز گنجیر چور. تۆرورلر بیر عضوی ناقص‌دیر. شاه او بارماغین کسیک اولماسی سنا سینا جان قورتاریر چون ناقص‌العضو اَدام‌لاری قربان ائتمک اونلارین تانری لارینا نوه‌ی محسوب اولوردی. قربانلیق کامل انسان لاردان اولمالیدی.

شاه، قصره گلک وریم. اراد ائدیر، اونون سؤزونون دوز اولدوغونا اعتراف ائدیر. شاه دئیر بو حادثه منیم اوچون خیر و برکت اولدی اَمما سنین اوچون شر اولدی چون زندانا گئتدین بونو نئجه اُجق‌لارسان؟ وزیر دئیر منیم اوچونده خیر اولدی چون ایکی‌مزی بت‌پرست‌لر توتسایدیلر، منیم اخصای بدنیم سالم اولدوغو اوچون منی قربانلیق ائدردیلر. پس بو حادثه هر ایکیزده خیر و برکت وسیله‌سی اولدی.

شاعر یئری گلدیکجه ائلیمیزین و اوبامیزین «آتالار سۆن» دئیر. «سوت گول» مثل‌لریندن و حکمت‌لریندنده فایدالانیر. او «سوت گولو»، مثلینه بیر شعرده بئله اشاره ائدیر:

گولوب - گولوب مست اولام ساغلاشا تاکی یارام
بیر دفعه «سوت گؤلونده» اولسا اگر من یاتام

دئىيرلر گۆيۈن اوچونجو قاتىندا «آق اۆلكە» (سرزمین سفید = نورانی) آدلى لر
 «بەشت» وار. بو بەشتدە «سوت گۆلو» آدلى بىر گۆل واركى ياخشىلىق و
 اىيلىك ائدن انسان لار او گۆلدە اوزوب و پلاژلارىندان فايدالانىپ و بۆيۈك ذوق
 آلارلار، اۇنا گۆزدە سوت گۆلو دئىمى، سون درجە راحتلىگى تمثیل ائدن
 مکان دیر.

ساع باشقا مثل لردن منجمله «گۆزلە گۆنى سويما وئرمە» و «دالیدان آتیلان
 داش توپراقا دیر» آدلى مئلى لردندە بئله استفادە ائدیر:

بىر شىل لارنى دئیر	گۆزلە گۆنى وئرمە سويما
سن بوگن دقت ائله	دیزلریوۈ چالما سورا

نە گۆزل دوزلو مثل بیزلرە قالماش انسان
 دئەجکدیر توپوقا هر داش آتیلسا دالین
 نئجەكى اۇنجهدن دئدیک جناب آتش یئنی چیلیک طرفدارى دیر و علم و
 تکنولوژی عصرى ایلە برابر آدیدی لاماغى توپلوم اۇرر (بەشهاد ائدیر):

بوшла اوکی جھلیدی	تکنولوژی دیر - صیریدی
ایلر اغزیوی شیرین	علم اۆزی بىر خندیدی

آتشى جناب لاری یوخسول لاری خستەلیک و مریض لیک حال لار بىر شەید
 گۆرماقی و اونلاری یاد ائتماقی «یاسلی قیز» آدلى شعریندە توصیه ائدیر. بو مسئلهدە
 توپلومون (جامعه نین) چتین لیک (مشکل) و انگل لریندن (مانع لریندن) بیری دئمک دیر
 چون فقیرلرین و کاسب لارین خستەلری چوخ تئز اونودولار آمما دولتلى لرین
 نوخوش لارینا کیمسە بیلمز گوندە گل - چیچک آپارسین یا میوه - شیرینی!
 شاعرین انسانى و ادبی آرزى لاری وار دیر. او آرزى ائدیر ای کاش بىرگون
 بایرام زمانى اۆز دوغما دیاری یامچیدا بولبول سایاغي شنلیک ائدە:

ھاچان اولار وطنىدە بايرام يىللى آسنىدە
 يىزدە بولبول ساياغى بىر اوخشاياق چىمىدە
 او گاهدان «عارف» و «گوجلى شاعر» اولماق آرزىن اندىر و دئىير:
 كاش «جعفر» عارف اول «گوجلى بىر شاعر» اول
 قويما عشقىندە قلم شىرىن افسانە يازا

باب آتشی گاهدان بو آرزى لارى يئرینه چاتمىش گوروب و اوزونو
 «بوتان» (گونئی آذربايجانين) «واحد»ى سانير و يازير:

بو مەن شاعرىم منده سۆز تاجرىم
 يازمىش غزل «بو تاين» «واحد»ىم

آتالار دئيلر «آرزى» چىلە عىب دگيل «آما» اولماقدا بو آسانلىقدا
 دگيل «واحد» اولماغا لار، اوزى ناعزلىگىن علمى و بنيادى اولان «رديف»،
 «قافىه»، «بديع» و باشقا صنعتلەرە مالەف، اولماق گركدىر و آتالار دئيمىشكن:
 «يئرىمىش يوگورمك اولماز» آما بونودا دئيلر: چاليشماق كۆلگەسىندە ھەر نە
 ايستەسن اولار چون «ليس الانسان الا ما سعى اليه» (۳۹/۱) يعنى چاليشماقدان
 «واحد» دندە بۇيوك اولماق اولار. داھا چاليشماق «آرزى» سىلە، ھەلەلىك!

تېر
 دكتور حسين بيضاللى

مقدمه

از زندگی جعفر آتشی!

جعفر آتشی متولد ۱۳۵۸ در شهر یامچی (از توابع استان آذربایجان شرقی) می باشد و بنا به گفته خودش به علت داشتن مشکلات مالی خیلی زود ترک تحصیل و بعد از خدمت سربازی وارد بازار کار می شود که ایشان هم اکنون در بازار بزرگ تهران در صنف پوشاک مشغول به کار می باشد.

جعفر آتشی با دیپلم ادبیات از دوران نوجوانی آشنا بوده و تاکنون اشعار زیادی به زبان ترکی سروده که نمونه ای چند از اشعارش را با عنوان «بارش یقینی فریادیم!» در اختیار ادب سوسان و صاحب نظران قرار داده، که امید است مورد توجه بزرگواران قرار گرفت.

علی نادری خلخال